

Uppföljningsbeslut

efter granskning av undervisning i svenska som
andraspråk i årskurs 7-9 vid Eriksdalsskolan 863 i
Skövde kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen i uppföljningen av den tidigare granskningen som redan ägt rum.

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av undervisning i svenska som andraspråk i årskurs 7-9 vid Eriksdalsskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 16 maj 2019.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Eriksdalsskolan senast den 17 februari 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Huvudmannen har inkommit med en sådan redovisning den 12 februari 2020.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

1. Organisatoriska förutsättningar

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten.

3b. Undervisningens kvalitet och nivå

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Myndigheten förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar granskningen.

Bakgrund

*1. Organisatoriska förutsättningar***Författningsstöd**

2 kap. 10, 13 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen (2011:185)

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Rektorn skapar i låg utsträckning organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att det sker en samverkan mellan lärare och att obehöriga lärare ges adekvat handledning.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har gett en legitimerad men obehörig lärare i svenska som andraspråk uppdraget att handleda en obehörig lärare. Lärarna har även fått ett gemensamt arbetsrum för att underlätta samverkan. Av redovisningen framgår vidare att samverkan om planeringen av undervisningen utifrån kursplanen sker regelbundet.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa kvalitetshöjande åtgärder inom området. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Skolinspektionen vill dock betona vikten av att det i handledningen och samverkan finns tillgång till kompetens avseende ett

andraspråksperspektiv i undervisningen, vilket säkerställs genom behörighet i ämnet. Mot denna bakgrund behöver utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området fortsätta.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Författningsstöd 2 kap. 10 § skollagen 5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen Lgr 11, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att rektorn i låg utsträckning gör en bedömning av god kvalitet avseende elevers behov av svenska som andraspråk, och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att det görs en bedömning av elevers behov av att läsa svenska som andraspråk och att det finns rutiner för detta, såväl när skolan tar emot elever från andra skolor som när eleverna går på skolan. Rektorn behöver också säkerställa att beslut fattas för alla elever som ska läsa svenska som andraspråk när de börjar vid skolenheten.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har infört en ny rutin för att bedöma om elever behöver läsa svenska som andraspråk. Behovsbedömningen görs två gånger per läsår och utgår från olika språktester. Undervisande lärare tillsammans med rektorn analyserar testresultaten som ligger till grund för rektorns beslut om elever ska läsa svenska som andraspråk. Av redovisningen framgår vidare att nya elever genomgår ett mottagningssamtal där läraren i svenska som andraspråk medverkar vid behov. Underlaget från samtalet, underlag från föregående skola samt, vid behov, resultat av språktester är beslutsunderlag när rektorn beslutar om elever ska läsa svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten. Skolinspektionen vill dock betona att det är viktigt att bedömningen görs utifrån en kvalitativ bedömning av elevens hela språkliga förmåga

det vill säga att tala, läsa och skriva på svenska.¹ Därför behövs oftast ett brett underlag för att kunna göra en bedömning av god kvalitet.

3b. Undervisningens kvalitet och nivå

Författningsstöd

1 kap. 4 och 5 §§, 3 kap. 3 och 14 §§, 10 kap. 20 a § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att undervisningen i delar genomförs på ett sådant sätt och på en sådan nivå att elever har möjlighet att nå så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven i ämnet och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att all undervisning i svenska som andraspråk planeras och genomförs utifrån ett andraspråksperspektiv.

Av huvudmannens redovisning framgår att åtgärder har vidtagits för att utveckla andraspråksperspektivet i undervisningen. Rektorn har schemalagt undervisande lärare för gemensam planering i ämnet. Vid den gemensamma planeringen diskuterar lärarna framgångsfaktorer vid andraspråksinläring. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att framgångsfaktorerna praktiseras endast i de separata grupperna och inte när undervisningen sker i samlad klass. Det framgår vidare att Skövde kommuns mottagnings- och modermålsenhet erbjuder kompetensutveckling där lärarna får diskutera frågor som rör ämnet. En förstelärare på skolenheten samordnar och organiserar nätverket och teman som diskuteras är Skolinspektionens rapport, svenska som andraspråk 7-9, undervisningens innehåll, planering och bedömning, Skolverkets material, Bygga svenska, samt digitala verktyg. Av huvudmannens

¹ På hemsidan för Nationellt centrum för svenska som andraspråk finns svar på frågor som bland annat handlar om behovsbedömningen. Se till exempel <https://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/vilka-elever-ska-undervisas-i-svenska-som-andraspr%C3%A5k-1.149409> och <https://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/n%C3%A4r-ska-en-elev-sluta-l%C3%A4sa-svenska-som-andraspr%C3%A5k-1.107734>

redovisning framgår inte resultat av insatserna eller om insatserna följts upp för att garantera elever en undervisning som bygger på framgångsfaktorer gällande svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa kvalitetshöjande åtgärder inom området. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Skolinspektionen vill dock betona vikten av att undervisningen planeras och genomförs utifrån ett andraspråksperspektiv för såväl elever som undervisas separat som i samlad klass. Vidare behöver rektorn och huvudmannen följa upp och förvissa sig om att åtgärderna har lett till att undervisningen i ämnet har ett tydligt andraspråksperspektiv. Mot denna bakgrund behöver utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området fortsätta.

På Skolinspektionens vägnar

X Sofia Lindstrand

Beslutsfattare
Signerat av: Sofia Lindstrand

X Sofia Ydrefors

Föredragande
Signerat av: Sofia Ydrefors